

Handläggare
Anna Forsström
Telefon: 08-508 25 085
Maj-Stina Samuelsson
Telefon: 08-508 25 623**Till**
Socialnämnden

Socialtjänstinspektörernas årsrapport 2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport
2. Socialnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar föreliggande rapport

Gillis Hammar
FörvaltningschefVeronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Granskning av missbruksvården har under 2015 genomförts vid Bromma, Skarpnäcks och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Uppföljning av tidigare granskningar av missbruksvården har även skett vid Bromma, Hägersten-Liljeholmens, Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Under året har även en uppföljning genomförts avseende granskningen av den sociala barn- och ungdomsvården under 2012-2014 vid stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm och Älvsjö. Föreliggande rapport sammanfattar dessa granskningar och uppföljningar.

Bakgrund

Socialtjänstinspektörernas uppgift är att granska individ- och familjeomsorgens verksamheter ur bland annat ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättsäkerhet för den enskilde. Socialtjänstinspektörerna ska vara ett komplement till annan kvalitetsuppföljning för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet i verksamheterna.

Socialtjänstinspektörernas verksamhetsinriktning och mål är att ”stadens insatser inom individ- och familjeomsorgen ska vara av god och jämn kvalitet, den enskilde ska få likvärdig bedömning oavsett var i staden ärendet behandlas”. Lagstiftning, kommunfullmäktiges mål, specifika nämndmål och stadens riktlinjer ska vara styrande för inspektörernas arbete. I socialtjänstinspektörernas arbete ingår att årligen avlämna en rapport över årets verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats på förvaltningens samverkansgrupp den 2015-02-10 och vid socialnämndens råd för funktionshinder den 2015-02-11.

Socialtjänstinspektörernas synpunkter

Utifrån lagstiftningens krav, andra viktiga utgångspunkter samt resultatet från granskningarna har socialtjänstinspektörerna formulerat ett antal övergripande synpunkter. Det är angeläget att beakta dessa i det fortsatta arbetet med att kvalitetsutveckla missbruksvården och den sociala barn- och ungdomsvården i Stockholms stad.

Missbruksvård för vuxna

Den fortsatta granskningen och uppföljningen av missbruksvården för vuxna visar på gemensamma styrkor och utvecklingsområden i staden.

- **Helhetssyn och delaktighet**

I granskningarna har det blivit tydligt att bedömningsinstrumentet ASI (Addiction Severity Index) bidrar till helhetssyn och ökad delaktighet för den enskilde inom missbruksvården.

- **Rättssäkerhet**

Dokumentation, rutiner och handläggningstider för förhandsbedömningar behöver ses över, likaså förhandsbedömningar av anmälningar enligt lagen om vård av missbrukare (LVM). Samtliga uppföljda enheter har påbörjat ett utvecklingsarbete gällande dessa områden.

- **Barnperspektiv**

Både i mottagnings- och utredningshandläggning behöver barnen framträda tydligare i rutiner och dokumentation. Inom all vuxenhandläggning ska barns behov uppmärksammas och barnets bästa ska vägas in i beslutsfattandet. Flera stadsdelsförvaltningar planerar projekt avseende detta.

- **Personalstabilitet**

De flesta vuxenheterna vid de granskade stadsdelsförvaltningarna har väl sammansatta arbetsgrupper, som består av såväl relativt nyutbildade socionomer som erfarna medarbetare. Detta ger möjlighet till kontinuitet i klientarbetet samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

- **Insatser med stöd i forskning**

Vid de flesta stadsdelsförvaltningarna finns tillgång till öppenvårdsinsatser med god evidens. Många har en utvecklad samverkan med beroendevården och arbetar med Case Management-team.

Social barn- och ungdomsvård

Uppföljningen av granskningarna som gjordes 2012-2014 visar att granskningarna legat till grund för ett omfattande utvecklingsarbete på stadsdelsförvaltningarna.

- **Rättssäkerhet och likställighet**

Vid nästan alla stadsdelsförvaltningar har rättssäkerheten ökat genom att tidsgränsen för förhandsbedömningar i avsevärt högre grad hålls jämfört med den tidigare granskningen.

- **Barns behov av stöd och skydd**

I ungefär 9 % av de granskade förhandsbedömningarna, som inte ledde utredning, anser socialtjänstinspektörerna att utredning borde ha inletts. Det är viktigt att socialtjänsten fortsätter att arbeta för att tillgodose barns behov av både skydd och stöd, vilket överensstämmer med bestämmelserna i svensk lagstiftning.

- **Barns delaktighet**

Alla stadsdelsförvaltningar tar på ett bättre sätt ställning till barnets delaktighet i förhandsbedömningarna. Detta utgör en bra grund för vidare utvecklingsarbete, med mål att öka barnets delaktighet i såväl förhandsbedömningen som i utredningsarbetet.

- **Personalsituationen**

Personalsituationen är en fortsatt stor utmaning inom den sociala barn- och ungdomsvården. Flera stadsdelsförvaltningar beskriver att de genom omfattande åtgärder, såsom en utökning av personalgruppen, administrativt stöd och fler chefer, har bromsat upp den stora personalomsättningen.

- **Samverkan**

Samordnad individuell plan (SIP) har goda förutsättningar som samverkansform men information och rutiner behöver tydligare

förankras, framför allt gentemot samverkanspartners som skola och barnpsykiatri. Ett annat samverkansområde som kan utvecklas är att handläggare med olika kompetens träffar och utreder familjen tillsammans.

Planering 2016

Utifrån resultat från tidigare granskningar har följande områden valts ut för granskningar under 2016:

Granskning och uppföljning av missbruksvården i Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning samt uppföljning av granskning vid Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.

Barn till föräldrar i missbruk – granskning av barnperspektiv och barns delaktighet i missbruksvården för vuxna samt i barn- och ungdomsvården.

Barn som bevittnat våld – granskning av barnperspektiv, delaktighet, samverkan och insatser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas årsrapport för 2015.

Bilaga: Socialtjänstinspektörernas årsrapport 2015